

Referat af møde i Dialogforum den 10. juni 2013

10-06-2013

Dato: 10-06-2013

Tid: 15:00-17:00

Sted: Udvalgsværelse F, 2. sal, Københavns Rådhus

Sagsnr.

2013-73128

Dokumentnr.

2013-435983

Mødedeltagere: Henrik Appel Esbensen, Stig Sørensen, Olaffa Christensen, Klaus Zenon, Inge Thomsen, Thomas Skovgaard Jensen, Elise Danielson, Lotte Larsen og Kenneth Elmegaard (ref.).

Sagsbehandler

Kenneth Elmegaard

Jensen

Gæster: Solveig Roepstorff, Nicole Dumanski, Allan Styrbæk, Merete Cantor og Dorthe Solgaard.

1. Velkomst

Borgerrepræsentant Henrik Appel Esbensen bød velkommen og ledede mødet i Mikkel Warmings fravær.

Dialogforum godkendte referatet fra sidste møde (den 4. marts 2013), eftersom der ingen indvendinger var.

2. Godkendelse af dagsorden

Dialogforums medlemmer godkendte mødets dagsorden.

3. Temadrøftelse

Dagens temadrøftelse omhandlede velfærdsteknologi. Henrik fortalte om, hvordan ny teknologi kan gøre borgere mere selvstændige og arbejdet mindre slidsomt for de ansatte. Socialforvaltningen oprettede sidste år derfor blandt andet en velfærdsteknologisk enhed, der primært har til opgave at undersøge behovet for anvendelse af velfærdsteknologier i den kommunale praksis, og i forlængelse heraf skal enheden iværksætte initiativer. I den anledning var der inviteret to oplægsholdere:

Solveig Roepstorff, som er projektleder på ”Min Vej”-projektet, der er et konkret eksempel på et velfærdsteknologisk værktøj og Dorthe Solgaard, som er projektchef i Velfærdsteknologisk Enhed i Socialforvaltningen.

”Min Vej”-projektet v/ Solveig Roepstorff

Solveig indledte sit oplæg med kort at fortælle om rammerne for ”Min Vej”-projektet, som startede i maj 2012 og løber frem til maj 2014.

Kort fortalt er ”Min Vej” en metode indlejret i en app til smartphone, som kan være med til at forebygge tilbagefald og kortlægge, hvad der er hjælpsomt og giver mening for den enkelte brugers liv. Det er et metodeudviklingsprojekt, der tillægger brugerinddragelse stor betydning, fordi man hermed kan tilpasse den efter brugernes egne ønsker og behov. Projektets motto er ”Nothing about us without us”.

MR Voksne - personale

Bernstorffsgade 17
1592 København V

E-mail

BT8Z@sof.kk.dk

Overordnet set baserer projektet sig på teorier dels om recovery og hvad der skal til for at komme sig, og dels om eksistentiel teori, der stiller spørgsmålet om, hvad meningen med livet er. Sidstnævnte er særligt vigtigt, fordi man i højere grad er tvunget til at forholde sig til meningen med livet, når man er ramt af en sindslidelse.

Der er tre kriterier for at deltage i projektet:

- Man skal være bosat i Københavns Kommune.
- Man skal have en psykiatrisk diagnose.
- Man skal i forvejen modtage en form for social ydelse.

Der er dermed ingen, der ekskluderes fra at medvirke i projektet. Hvis man vil være med, kan man læse nærmere på <http://www.minvej.dk/>

Som en del af oplægget havde Solveig inviteret to brugere, som er en del af ”Min Vej”-projektet. Først tildeltes Allan Styrbæk ordet. Allan fortalte om, hvordan han bruger app’en til at holde øje med humøret. På baggrund af sine egne, daglige registreringer kan han se en graf, der fortæller ham i tide, hvis humøret er ved at gå for meget i den forkerte retning og han kan dermed nå at handle på det inden en eventuel indlæggelse. Han ser to væsentlige fordele herved. For det første er det rart for ham, at han ikke bliver så dårlig, fordi han kan nå at reagere tidligere end han ellers ville kunne nå. For det andet er det også bedre for samfundsøkonomien, eftersom han mener, at det kan være med til at forebygge indlæggelser.

Herefter tildeltes ordet til den anden inviterede bruger, Merete Cantor. Merete lagde også vægt på vigtigheden af at kunne holde øje med sit humør. Merete fortalte, at hvis hun opdagede, at hendes humør var på vej for langt i den forkerte retning, kunne hun benytte sig af en funktion i app’en, der hedder ”Personlig næring”. Denne funktion består eksempelvis af små videoklip, som den enkelte bruger kan lægge ind i app’en, mens han/hun er ovenpå og har overskud. Denne funktion kan således medvirke til, at den enkelte bruger kan komme i bedre humør, hvis han/hun ikke har det så godt.

Merete fortalte også om en anden vigtig funktion i app’en, der går ud på, at man kan sende dele af app’en til andre – enten til pårørende eller til sin kontaktperson. Det er rart for hende, at hun på en let og overskuelig måde kan informere personerne i hendes omgivelser om, hvordan hun har det. Hun understregede i den forbindelse samtidig vigtigheden af, at man selv kan vælge, hvem man vil sende, hvilke informationer til, så redskabet kan bruges med tillid og dermed ikke bliver opfattet som et kontrolredskab.

Solveig rundede oplægget af med endnu engang at understrege projektets fokus på brugerinddragelse, og at app’en dermed ikke skal anses som værende et færdigudviklet produkt på nuværende tidspunkt.

Der er derimod rig mulighed for at komme med forslag til, hvordan app'en kan udvikles og gøres endnu bedre.

Velfærdsteknologi i et bredere perspektiv v/ Dorthe Solgaard

Dorthe Solgaard indledte sit oplæg med at fortælle om formålet med Velfærdsteknologisk Enhed i Socialforvaltningen. Velfærdsteknologi er blevet en stor del af den offentlige debat – især på ældre- og sundhedsområdet. Men det er kun i begrænset omfang, at man har arbejdet med velfærdsteknologi på det sociale område. Generelt går velfærdsteknologi ud på at se på alternative løsninger på vores samfundsmæssige problemer – i dette tilfælde på det sociale område. En velfærdsteknologisk løsning kan...

- ...give borgeren mulighed for bedre at mestre egen hverdag.
- ...forbedre arbejdsmiljøet for medarbejderne.
- ...give kvalitet i opgaveløsningen og udnytte ressourcerne bedre.

Det kræver således ofte nye måder at tænke service på, hvilket vil kræve, at arbejdsgangene ændres og tilpasses. Konkret undersøger Velfærdsteknologisk Enhed, hvordan velfærdsteknologi kan virke for den enkelte bruger – det er således brugeren, der er i centrum. Hvis man kan få det til at virke, kan der måske endda spares penge. Dorthe understregede dog, at man tænker i *denne* rækkefølge (først virkning og derefter mulighed for besparelse), og at arbejdet med velfærdsteknologi dermed ikke skal ses som et spareforslag.

Velfærdsteknologisk Enhed arbejder på at udvikle en ny strategi for brugen af velfærdsteknologi på det sociale område. Dorthe fortalte om processens fire faser, hvor enheden på nuværende tidspunkt blot er i første fase, hvor der tages afsæt i, hvilke udfordringer, der er i hverdagen for brugerne og derefter ses på, hvorvidt teknologi kan være brugbart som eventuelle løsninger herpå.

- **Fase 1: Forberedelse.** Ønsker, visioner og potentialer for velfærdsteknologi på det sociale område. Et oplæg vil blive drøftet i Socialudvalget d. 4. september 2013.
- **Fase 2: Dialog.** Involvering af organisationer, brugere og medarbejdere. Denne proces foregår i løbet af efteråret 2013 og skal gerne give input af forskellig art til strategien.
- **Fase 3: Fra vision til virkelighed.** Udformning af strategi og forberedelse af konkrete tiltag.
- **Fase 4: Beslutning.** Strategien sendes i høring (februar 2014).

I slutningen af oplægget, åbnede Dorthe op for input fra Dialogforums medlemmer. Her blev påpeget, at det bør tages med i overvejelserne, hvorvidt velfærdsteknologi kan forbedre vejen fra hospital til kommune. I forlængelse heraf blev velfærdsteknologis indflydelse på hjælp til hverdagen i egen bolig nævnt. Det blev ligeledes foreslået, at

man burde kigge på overgangen fra ung til voksen og hvordan velfærdsteknologi eventuelt kan bidrage hertil.

Dorthe takkede for de gode input fra Dialogforums medlemmer og kunne informere om, at de nævnte problemstillinger vil blive inddraget i strategiudviklingen.

Spørgsmål og diskussion blandt Dialogforums medlemmer

Inge Thomsen ville gerne vide, hvorfor det sociale netværk ikke blev tillagt større betydning i Velfærdsteknologisk Enheds kommende strategi. Til dette svarede Dorthe Solgaard, at inddragelsen af det sociale netværk kommer til at være et fokusområde i strategien. Solveig Roepstorff supplerede og fortalte, at inddragelse af det sociale netværk var en stor del af ”Min Vej”. Man kan eksempelvis oprette sine pårørende som personer i app’en, lave aftaler mv. Allan Styrbæk fortalte endvidere, at det styrker hans overblik, at han kan lave aftaler, mens han er rask.

Stig Sørensen spurgte til, hvad man gør for dem, der ikke har en smartphone, eftersom det er en forudsætning, at man har en sådan for at være med i ”Min Vej”-projektet. Elise Danielson rejste samme kritik og mente, at projektet ikke har ret stor værdi, da det kun kan bruges af en begrænset del af brugerne.

Henril Appel Esbensen svarede, at man som politiker er glad for at høre historierne fra hverdagen og dermed få respons på, hvordan forskellige tiltag modtages af brugerne. Mennesker er forskellige med forskellige behov – det er vigtigt, at man anerkender, at man ikke når alle med den samme metode eller redskab. Hertil supplerede Solveig, at der er mange deltagere i projektet, som aldrig før har haft en smartphone i hånden, men som alligevel har haft megen glæde af app’en. Merete Cantor fortalte endvidere, at de deltagere i projektet, som har lidt mere teknisk snilde (hende selv inklusiv) er gode til at hjælpe dem, som har det lidt sværere med teknikken.

Elise Danielson og Thomas Skovgaard Jensen spurgte begge til, hvilken litteratur, der var anvendt i forbindelse med udviklingen af ”Min Vej”-projektet. Socialforvaltningen har blandt andet anvendt følgende litteratur:

- Cooper, M (2011): *Eksistentielle Terapier*. København: Dansk Psykologisk Forlag.
- Davidson, L. (2007): Habits and Other Anchors of Everyday Life that People with Psychiatric Disabilities May Not Take for Granted. *Journal of Occupational Therapy Research: Occupation, Participation and Health*, 27 (4): 60-85.

- Deegan, P. (2005): The importance of personal medicine: A qualitative study of resilience in people with psychiatric disabilities. *Scandinavian Journal of Public Health*, 33 (Suppl 66): 29–35.
- Jakobsen, B. (2009): *Livets dilemmaer – en bog om eksistentiel psykologi*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Roepstorff, S. & Valter, L. (2012): *Kontaktperson. At arbejde med og for mennesker med sindslidelser*. Hans Reitzels Forlag.
- Spinelli, E. (2008): *Eksistentiel Psykoterapi i praksis*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Strøier, V. (2011): *Konsulentens Grønspættebog – systemisk og eksistentiel tilgang til konsulentarbejde*. København: Dansk Psykologisk Forlag.
- Sutton, D. (2008): *Recovery as The Re-fabrication of Everyday Life: Exploring the Meaning of Doing for People Recovering from Mental Illness*. (Upubliceret doktorafhandling). Auckland: Auckland University of Technology.

Thomas Skovgaard Jensen spurgte til, hvorfor man ikke har lavet programmet til computer, eftersom det giver bedre mening at skrive dagbog på computer frem for på mobilen. Solveig svarede, at man altid har sin telefon på sig. Det er mindre stigmatiserende at bruge sin telefon, fordi mange mennesker i det offentlige rum bruger sin telefon. På denne måde bliver det en slags kamufleret værktøj/redskab. Solveig anerkendte dog Thomas' pointe og fortalte, at de er ved at udvikle denne mulighed.

4. Orienteringer

Orienteringer om Socialforvaltningens arbejde

Tillidsreformen

Henrik fortalte, at Københavns Kommune har sat en tillidsdagsorden med budgetaftalerne for 2012 og 2013. Grundlæggende går den ud på, at vi skal prioritere tillid frem for kontrol og dermed sætte fokus på faglighed. Det handler således om at fjerne al unødigt kontrol og bureaukrati, så udnyttelsen af tilgængelige ressourcer kan optimeres og i sidste ende skabe størst gavn for dem, det handler om: Borgerne!

Konkret har Socialforvaltningen nedsat en MeningsSamling, der skal kigge på procedurer, regler, dokumentation mv. i Socialforvaltningen – er der noget, vi bør justere eller måske helt fjerne?

MeningsSamlingen består af otte medlemmer. Medlemmerne sidder ikke i samlingen i kraft af en særlig position eller faglighed, men de deltager som ansatte i forvaltningen og bruger deres kendskab til

hverdagen i Socialforvaltningen, når de vurderer, om noget giver mening.

Indtil videre har processen omkring Tillidsreformen fokuseret på medarbejderne i Socialforvaltningen. Men vi vil også gerne have brugernes og de pårørendes input til arbejdet.

Hvordan gør vi det på en god måde, og hvordan kan I forestille jer at indgå? Det vil vi gerne have en snak med jer om på det næste møde, hvorfor Socialforvaltningen gerne vil modtage kommentarer eller andre input fra Dialogforums medlemmer (Kenneth Elmegaard kan kontaktes pr. mail på: BT8Z@sof.kk.dk).

To høringsmaterialer

Socialforvaltningen har haft to sæt høringsmaterialer i høring blandt medlemmerne i Dialogforum. Der var ingen indkomne svar, hvilket af Socialforvaltningen betragtedes som ingen kommentarer eller andre forslag.

Det første omhandlede kvalitetsstandarder for bo- og dagtilbud på handicap-, psykiatri- og udsatteområdet, mens det andet omhandlede en revideret handleplan for Københavns Kommunes Handicappolitik.

Status på den kommende strategi for socialpsykiatri

Lotte Larsen (projektleder i Mål- og Rammekontoret for Voksne i Socialforvaltningen) fortalte om den kommende strategi for socialpsykiatrien i Københavns Kommune og dennes status.

Socialudvalget godkendte den 27. februar 2013 processen for udvikling af en ny strategi for socialpsykiatrien. I processen vægtes det højt at indhente så meget information som muligt ved blandt andet at opprioritere brugerinddragelse. Der er nedsat en koordinerende arbejdsgruppe bestående af brugere samt repræsentanter fra både de socialpsykiatriske centre og centralforvaltningen. Arbejdsgruppen har drøftet indholdet af den nye strategi, og et foreløbigt udkast til fokusområder foreligger på nuværende tidspunkt, som på mødet blev opridset.

Recovery bliver strategiens overordnede mål. Forskning har vist, at alle mennesker med en psykiatrisk diagnose har et potentiale for at komme sig. Der skelnes mellem to måder at komme sig på, hvoraf den ene er at komme sig helt (mennesker med en psykiatrisk diagnose, der ikke længere har nogen symptomer og har genvundet deres funktionsniveau) og den anden er at komme sig socialt (mennesker med en psykiatrisk diagnose, der stadig har nogle symptomer, men ikke hindrer dem i at leve et forholdsvist almindeligt socialt liv).

Dette kan skabe et stort håb blandt mange, men det forpligter samtidig Socialforvaltningen til at tilbyde en psykosocial rehabiliteringsproces, der kan understøtte det overordnede mål om recovery.

Fredag d. 21. juni besluttede Socialudvalget, hvilke områder, der skal arbejdes videre med. De syv fokusområder er som følger (se vedlagte afdækningsrapport for mere uddybende forklaringer).

- Tidlig indsats.
- Styrket beskæftigelsesindsats.
- Bedre samarbejde med netværk og inddragelse af pårørende.
- Udvikling af tilbudsviften.
- En kultur med fokus på håb og udvikling for den enkelte.
- En mere vidensbaseret indsats.
- Samarbejde med behandlingspsykiatrien.

Socialforvaltningens arbejde med strategien er stadig i den indledende fase, hvor der mere eller mindre kun er set på problemstillinger, hvilket har dannet grundlag for formuleringen af de syv fokusområder.

Den fremadrettede proces består i at udforme et mere detaljeret udkast til, hvad strategien kommer til at indeholde. Dette arbejde kommer til at foregå i arbejdsgrupper, og i den forbindelse spurgte Lotte Larsen om nogen af Dialogforums medlemmer har interesse i at deltage i sådanne arbejdsgrupper (i tilfælde heraf kan Kenneth Elmegaard kontaktes pr. mail på: BT8Z@sof.kk.dk).

Først i det nye år vil et udkast blive sendt i høring hos blandt andre Dialogforum. Socialudvalgets endelige godkendelse af strategien forventes at finde sted i sommeren 2014.

Status på nye tiltag, jf. budget 2013

Henrik Appel orienterede om, at der i Københavns Kommunes budgetaftale for 2013 blev afsat midler, der skulle reducere antallet af udsættelser og forebygge at borgere i kommunen mister boligen ved udsættelse. Efterfølgende blev det boligsociale område styrket yderligere, i kraft af en udmøntning af den boligsociale ramme. Henrik fortalte, at der er ansat

- Otte boligrådgivere, hvis opgave er at undgå udsættelsen, så vidt det er muligt, samt forebygge at borgeren bliver varslet udsat på ny.
- Tre økonomiske rådgivere (tidligere gældsrådgivere), der står til rådighed for henvendelser fra sagsbehandlere, støttekontaktpersoner, boligrådgivere m.m., angående borgere med behov for økonomisk rådgivning.
- Seks sociale mentorer der skal understøtte en bedre overgang fra børne- til voksenområdet. De sociale mentorer hjælper til, at de

unge opbygger nødvendige voksenlivskompetencer og dermed forebygger en yderligere social deroute. Inge Thomsen informerede om LAPs mentorer, som man i Socialforvaltningen lovede at tage kontakt til.

- Fire nye gadeplansmedarbejdere specielt rettet mod grupper af udsatte borgere, som holder til bestemte steder i byen (også kaldet ”drikkegrupper”).
- Seks specialiserede sagsbehandlere, der skal samarbejde med boligrådgivernes indsatser i udsættelsessager og fx tildele forløb til sociale mentor, stå til rådighed med vejledning for gadeplansindsatsen og samarbejde med gældsrådgivere i de almene boligselskaber om at forebygge udsættelser.

Orienteringer fra bruger- og pårørenderepræsentanter

Olaffa Christensen spurgte til, hvad kommunen gør i tilfælde af røveri på botilbuddene. Olaffa har oplevet røveri på Stubberupgård. Socialforvaltningen har efterfølgende undersøgt spørgsmålet og kan oplyse, at der fra kommunens side ydes hjælp til at anmelde hændelsen til politiet og ydermere ydes der støtte efterfølgende, så beboeren kan komme over hændelsen. Endvidere skal botilbuddet opfordre beboeren til at tegne en ansvars- og indboforsikring. På nogle botilbud er der lokalt indgået fælles forsikringsordninger, som beboeren kan tilslutte sig, hvor beboeren dog selv betaler præmien.

Elise Danielson fremsatte et spørgsmål vedrørende ventetider på visitation til en hjemmevejleder. Elise fortalte, at hun har kontakt til mange på Amager, som har ventet i lang tid og som dermed er ulykkelige. Socialforvaltningen har undersøgt sagen og kan oplyse, at det er korrekt, at der netop på Amager har været ventetid på op til et år. Dette forventes dog at blive reduceret kraftigt fremadrettet, da alle stillinger nu er besat og som følge af en forbedret styring og afvikling af ventelisterne.

Klaus Zenon spurgte ind til boligerne i NABO-Center Amager (i Portugalsgade). Han undrede sig over, hvorfor de ikke udlejes til ”almindelige” borgere. Hertil svarede Henrik Appel, at det er boligselskabet, der ejer boligerne, og priserne samtidig er for høje til at blive udlejet. Netop på grund af den høje husleje ønsker Socialforvaltningen snarest muligt at opsige lejemålene, hvorfor de pågældende lejemål ikke fremlejes.

Elise Danielson spurgte til, hvem der hjælper fra kommunen i forbindelse med flytning fra ét boltilbud til et andet eller til egen bolig. Hun var frustreret over, at man som bruger ikke kan finde rundt i den store jungle af, hvem man skal henvende sig til, og at man derfor kan føle sig overladt til sig selv. Forvaltningen har undersøgt sagen:

- ”Projekt Den Gode flytning” blev i maj 2012 iværksat, hvor hjemmevejledere støtter den enkelte bruger før, under og efter flytningen fra et botilbud til egen bolig. Her var der førhen var en gråzone, hvilket har kunnet medføre, at brugerne har følt sig overladt til sig selv i disse overgangsfaser.
- Hvad angår flytning fra ét botilbud til et andet, er det kontaktpersonen på det botilbud, brugeren fraflytter, som yder hjælp til brugeren med flytningen. Herudover koordineres processen med den kommende kontaktperson på det nye botilbud.

Der blev stillet spørgsmål til evalueringen af Forandringskompasset. Lotte Larsen svarede, at der i øjeblikket er to specialestuderende, der arbejder med evalueringen, som ikke er helt færdige med endnu. Men Socialforvaltningen vil fremsende den endelige evaluering så snart den foreligger.

Inge Thomsen forklarede, at det som pårørende kan være meget svært at komme igennem til kommunen og indhente oplysninger, grundet kommunens tavshedspligt. Henrik Appel foreslog, at vi inviterer en jurist, der kan komme og forklare lidt om juridiske omstændigheder vedrørende tavshedspligt og forholdet til pårørende. I forlængelse heraf blev det diskuteret, hvorvidt bisiddere kan indhente information på trods, at de har en fuldmagt. Klaus Zenon mente, at fuldmagterne bør tages mere alvorligt. Dette vil der ligeledes blive fulgt op på ved et af de kommende møder i Dialogforum.

Olaffa Christensen efterlyste flere udflugter. Han fremhævede særligt nogle flere tilbud på Stubberupgård, herunder ture til Tivoli og andet. Socialforvaltningen kan informere om, at planlægningen af sådanne arrangementer foregår på det enkelte botilbud og opfordrer derfor til, at man selv retter henvendelse til det pågældende botilbud med ønsker og forslag af denne karakter.

Thomas Skovgaard Jensen spurgte ind til, hvorvidt man kan benytte sig af modtagelsen i Matthæusgade, når man i forvejen har fået tildelt et botilbud. Thomas efterlyste eksempelvis sagsbehandlingshjælp til pension. Hertil svarede Henrik Appel, at man altid kan rette henvendelse til sin egen sagsbehandler, hvis man har spørgsmål af denne karakter.

Elise Danielson påpegede, at der er behov for et bedre samarbejde mellem regionen og kommunen, så man undgår dobbeltmedicinering af brugerne, da forskellige læger ikke koordinerer den medicin, de udskriver. Lotte Larsen forsikrede Elise om, at man er bekendt med denne problemstilling i Socialforvaltningen, og løbende rejser den overfor regionen.

I forbindelse med kommunalvalget til november 2013, og dermed også et valg af Dialogforums medlemmer, påpegede Stig Sørensen, at udpegningen af medlemmerne i Dialogforum bør være hurtigere, eftersom det efter sidste valg tog alt for lang tid. Dette tages op på et af møderne i efteråret 2013, hvor en evaluering af Dialogforum vil være genstand for drøftelse.

5. Næste møde i Dialogforum

Næste møde i Dialogforum vil blive afholdt den 16. september 2013 kl. 15:00-17:00. Der vil blive udsendt en mødeindkaldelse i god tid. Dialogforums medlemmer er velkomne til at bidrage med input (Kenneth Elmegaard kan kontaktes pr. mail på: BT8Z@sof.kk.dk).

6. Evt.

Der var ikke yderligere at tilføje.